

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Bécsényi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő:

Dr. KÜRCH JAKAB

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2.50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

Iparosaink kiállítása.

A helybeli kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére, saját czikkeikből karácsonyi vásárt rendeznek a mi iparosaink s a kiállítás e hónap 14-én tényleg megnyílik a városházán. Üdvözöljük úgy a kezdeményezőket, mint a kiállítókat előre is és teljes sikert kívánunk nekik; olyant mely méltó legyen az iparosok fáradozásaihoz és egy ekkora város iparpártolásához.

A szállítás ideje jól van megválasztva. Ilyenkor a közönség is ráér a megsejtelésre, másrészt, mindenkinek van valami bevásárolni valója. Mégis, ez idő szerint teljes sikert nem merünk jósolni, bármennyire óhajtának is. Meg mondjuk miért. Kissé későn fogtak hozzá az eszme kiviteléhez. — Az idő rövidsége miatt iparosaink nem olyant és nem azt állítják ki, mint korábbi kezdeményezés mellett több idővel rendelkezve, felmutathattak volna. Különbösen is, a karácsonyt és újévet megelőző időszakokban minden iparosnak a legtöbb és legsürgősebb a munkája; ezek elkészítése miatt soknak már nincs is ideje kiállításra dolgozni, míg két-három hónappal ezelőtt — feltéve, hogy résztvételre ekkor szólították fel — bizonyára lett volna.

Az erkölcsi, sőt az anyagi siker valószínűleg így sem marad el, mert jobb később s jobb még az utolsó órában is, mint soha. Más városok mindent megtesznek a maguk iparosaiért, tegyünk mi is ugyanigy, kövessük Szeged és a többi iparpártolásban előljáró városok példáját.

Mindenki, a ki csak teheti, vegyen részt e kiállításban, küzdjön a sikerért, mert arról van szó, hogy helyi iparunk életrevalóságát a nagyközönség előtt kézzelfoghatóvá tegyék. A közönségre nézve tanulságos, az iparos osztályra hasznos lesz ez a kiállítás.

Eddigelé jóformán azt sem tudjuk, miféle iparcikke, hol, kinél kaphatók? Számítalan ember él itt, kibem nemcsak hazafiság, de helyi hazafiság is van annyi, hogy első sorban iparosainkhoz fordul, ha tudja, hogy igényeinek megfelelő árukat azoktól is beszerezhet.

Erre a helyi hazafiságra pedig nagy szükségünk van. Kaszárnyákkal nem sokat lendítünk városunk forgalmán. A katonaság más forrásokból fedezi felszerelését és ruházatát és szükségleteit. Ujabb időben még a húst is megpróbálták idegen városból rendelni. Akkor viszik el tőlünk az üzletvezetőséggel egyetemben, mikor akarják. Nem is egészséges állapot a magyar városok részéről, hogy valóságos versenyt futást folytatnak katonaságért, kaszárnyák és hivatalok odahelyezéseért. Saját élettelenségüknek adják ezzel a jelt. A helyet, hogy erős iparos és kereskedő osztály megteremtésével, belső erejüket fejlesztésük, pályáznak az állam kintartására. Sovány erszényű hivatalnokoktól és a katonaságtól várják a helybeli forgalom megteremtését. A milyen együgyű ez a felfogás, olyan siralmas az eredmény.

Alig van hazánkban számottevő város, mely mindent el nem követett a kormánytól, hogy katonaságot, hivatalt kapjon. Mutassatok ezzel szemben egyetlen olyanra, mely valamiféle iparágat saját füzemében felkarolt volna? Pedig, hol van megírva, hogy ilyen ne sikerülne? Milyen temérdek ujság és csomagoló papírt használ el Miskolcz városa. Nos, itt van a Bükk hegy-ségben a kimerithetlen celuloze, itt a Szinva, minnden van mi kell egy papirgyár alapításához, még fogyasztó is. Miért ne lehetne ez jövedelmező vállalat, egy város kezében, ha ilyen a magánosok birtokában? Mind-

össze, a kellő ellenőrzésen fordulna meg a siker. Erről azonban nálunk, hol oly kevés az ipar iránt az érzék, hol a vezető elemek látköre, ha iparfejlesztésről van szó, olyannyira szűk, egyelőre ne is álmodjunk.

De ha ilyen vállalatokba a város nem fog is, az iparos osztály hathatós támogatása elől többé már nem térhet ki. Ez a támogatás nem maradhat meg az erkölcsi elismerésnél, de ki kell terjedni anyagiakra is. Mindent el kell követni a város intézőinek a meglévő iparágak fenntartására, fejlesztésére, valamint új iparágak meghonosítására is. S hogy ezt elérhesse, közelebb kell egymáshoz hozni a termelőket és fogyasztókat, erre pedig legjobb, sőt egyedüli alkalmas eszköznek a kiállításokat itéljük.

A mostani kiállítás tehát csak kezdet legyen, melyet évről-évre minden karácsony előtt meg kell ismételn. Szóval állandósítani kell a karácsonyi kiállítást, s a város dijak alapításával és kitűzésével is serkentse továbbhaladásra a törekvőket. Ez az évről-évre megújuló kiállítás, egyrészt lehetővé tenné iparunk haladásának folytonos szemmel tartását, fejlődésének irányítását, másrészt alkalmat adna a közönségnek vásárlásra, az áru megismerésére, az érdeklődés felkeltésére. Hogy városunkban egy közép-foku ipariskola is helyén való volna, ezt mondani is felesleges. Sokkal nagyobb a hatása az ilyennek, az ipar fellendítésére s az iparos osztály tudásának, önértetének a megnevelésére, semhogy ezt pénzben kifejezni lehetne.

Nemcsak az országnak, de az egyes városoknak is szükségük van arra, hogy más városok és vidékek ipara alól magokat felszabadítsák, s hogy minden olyan iparágat, melynek létfeltételei megvannak, meghonosítsanak. Az önálló vámterület hitünk szerint

a legközelebbi tíz év alatt meghozza hazánkknak egy elszánt küzdelemet; ennek a küzdelemnek pedig az erős sarkantyuja már is jelentkezik a mindenhol érezhető nyomorban.

Az önálló vámterület általános, fellendítő hatását e hazában kivétel nélkül minden osztály, sőt, közvetve minden ember megérzi. Nagyon természetes, hogy ez ad nagy átalakulást, ez a termelésre való nemzeti berendezkedés, első sorban is a városokkal és azok iparoslakóival érezteti a magabiztos fellendítő hatását. Ámde itt is azok a városok lesznek a többiek fölé, melynek vezető elemei nemcsak megértik a kor szavát, de a csesekvésben is a többiek előtt járnak; melyek mindent elkövetnek, hogy minél többféle és változatosabb ipar-veket honosítsanak meg, s a meghonosított iparágakat minél magasabb fokra fejlesszék.

Ha Ausztriától és az uralkodóbáztól kicsikarjuk egyszerre az önálló vámterületet, akkor hazai városok kezdenek versenyezni, hogy melyikük tud leg-többet tenni saját ipara fellendítéseért, s ezzel saját nagyságát megteremtésére. Ha Miskolcz már most felismeri ezt az igazságot s versenytársait saját ipara alapjainak lerakásában megelőzi, győzelmes lesz a versenyben.

Hisszük, hogy a mostani kiállítás csak szerény kezdeményezése egy megindítandó, állandó és nagyobb szabásu mozgalomnak, s mint ilyen szívünkben üdvözöljük A kiállításról annak idején részletes ismertetést adunk.

Petro József nem lép vissza Az apró intrikák a polgármester állás körül egyre folynak. Ilyennek tekintjük azt a tegnapi délután gazdátlanul forgalomba hozott hírt is, hogy Petro József a jelöltségtől visszalepett. Utána jártunk a dolognak és legilletékesebb helyről tudjuk, hogy a hír nem felel meg a valóságnak. Holnap délelőtt tekintélyes küldöttség szólítja fel a jelöltség elfogadására.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁRT!!

rendezek november hó 25-től december hó végéig

nyői divataruházamban, mint szőnyeg-raktáramban, az összes árukat ezen idő alatt

erősen leszállított árak mellett árusítom.

Legjobb minőségű tennis-flanell 36 fillér.

ROSENBERG GYULA

nyői divat-, vászon- és kelengye-áruháza a színház-épületben szőnyegáruháza Mahr Pál ural szemben.

Új jelölt a polgármesteri székre.

Új jelölt lépett a küzdelem poncjára dr. Kun József városi főjegyző személyében. Pártja tegnap összehívotta ki mellette a felhívást, melyet alább adunk egész terjedelmében. Máskülönben a korteskedés és kapacitálás városszerte javában folyik s úgy a Petró, mint a Szentpály pártja erősen reménykedik a győzelemben. Szemben ezekkel a dr. Kun József pártja úgy látszik még csak most kezd a szervezkedéshez, de be kell vallanunk igen tekintélyes nevek sorakoznak mellette. A Kun József érdekében közzétett felhívást itt közöljük:

Tisztelt Képviselő Ur!

Miskolc város megüresedett polgármesteri állása a f. év. december 6-án tartandó közgyűlésen fog betölteni.

Főlöszlegesen tartjuk e választás rendkívüli horderejét részletesebben méltatni.

Ez alkalommal csak arra kívánunk rámutatni, hogy a polgármesteri szék miként történő betöltésétől függ városunk anyagi és erkölcsi jóléte, alapadása, az előttünk álló nagy-zabásu alkotások szerencsés megvalósítása, szóval városunk egész jövője!

Feltétlenül szükségesnek tartjuk tehát, hogy e diszes állásra oly gyérent helyezzen a közbizalom, ki *közigazgatási szaktudásával, a városi ügyek ismeretével, szorgalma és lelkiismeretességével*, ezen állás sokoldalú követelményeinek megfelelni képes!

Ezeknek tudatában és komoly megfontolásával mi alólítottak, legbiztosabban látnánk Miskolc város polgármesteri székében

Dr. Kun József városi főjegyző urat, ki főjegyzői működése által, a város közönségének bizalmát teljes mértékben kiérdemelte.

Tudva azt, hogy a főjegyző a mindenkori polgármester első munkatársa, hisszük és reméljük, hogy jelenlegi főjegyzőnk, *dr. Kun József ur* kezére városunk vezetése közmegnyugvással volna bizható.

Miért is kérjük a t. Képviselő urat, hogy kifejtett álláspontunkat a magáévá téve, jelöltünk megválasztását lehetőleg elősegíteni méltóztassék. Kelt Miskolcson, 1902. december 4.

Bartányi Gyula, dr. Csáthy Szabó István, Cseh István, Csorba József, Csorba István, Csorba György, Görgey Márton, Grünfeld Ödön, Kubacska István, Kun Bertalan, Kovács Lajos, Lichtenstein László, dr. Majzler Jób, Mikuleczky István, Nagy Igmác, Pataky Sándor, Porcs János, dr. Rác György, dr. Szabó Gyula, Soltész Nagy Albert, Tóth Pál.

A polgármesteri hivatal betöltése.*

Lapunkban jeleztük már, hogy pártunknak a polgármesteri hivatalra külön jelöltje nincsen, kötelességünknek tartjuk azonban, hogy olvasóinkkal ismertessük meg mindazokat a mozgalmakat melyek ebben az ügyben felszínre kerülnek. Tudjuk ugyanis azt, hogy nemcsak azok óhajtják tudni a mozgalmakat, kik a polgármester választására közvetlen befolyással bírnak, hanem városunk azon polgárai is, kik ebben a dologban

* Az „audiat et altera pars“ elvénél fogva készséggel adunk helyet lapunkban ezen városunk egy vezérférfia által írt cikkeknek. Szerk.

csak figyelmes szemlélők. Az utóbbi napokban a Petró József és dr. Szentpály István pártján kívül, komolyabb mozgalmat indítottak azok is, kik dr. Kun Józsefet, a mostani főjegyzőt óhajtják látni a polgármesteri széken.

Nagyon természetesnek találjuk, hogy dr. Kun József is sorakozik azokhoz, kik városunk közigazgatásának elére kívánnak állani. Jogositja őt erre mostani hivatala, ajánlja tudományos képzettsége és az a tapasztalata, melyet városunk ügyeit illetően senkinek sincsen talán annyira módjában megszerezni, mint a főjegyzőnek, ki közgyűléseinken a jegyzői tollat vezeti, bizottságokban is köteles a tárgyakat előkészíteni, és úgy a megtörtént dolgokat ismerni, mint a tárgyalandókról a lehető legbővebb tájékozást szerezni.

Ajánlónak névsorából úgy látjuk, hogy már eddig is többen sorakoztak körülte városuk és pártunk számottevő emberei. Az ott feljegyzett nevekből azt látjuk, hogy dr. Kun József olyan jelölttársa lesz Petró Józsefnek és dr. Szentpály Istvánnak, kivel szemben erős harcra lehet kilátásuk.

Megnyugtató ránk nézve az, hogy a választó közönség még eddig olyan férfiak körül igyekszik csoportosulni, kiknek megválasztása esetén nincsen jogunk aggódni az eredmény fölött, mert a polgármesteri széket mindenestre olyan férfi foglalhatja el, kinek képzettsége, munkabíró ereje kifogástalan.

Nyugodtan nézünk tehát a polgármesteri szék betöltése elé. Pártunk tagjaihoz nincs ebben a tekintetben egyéb szavunk, mint az, hogy kiki adja szavazatát arra, ki neki ő nézete szerint legalkalmasabbnak látszik azoknak a nagy kötelességeknek

teljesítésére, melyek az új polgármester vállaira neheznek. Bizalmunkat emeli az, hogy mindenik jelölt pártjában látunk olyan férfiakat, kik a város ügyeit ismerik, annak érdekét szívükön viselik. — Adja Isten, hogy bármelyik jelölt kerüljön is a polgármesteri székbe, találja meg az a legbiztosabb utat városunk felvirágoztatására, hogy legyenekünk örülni annak, hogy bizalmunkat arra méltó férfinak ajándékoztuk.

Ugyanerről a kérdéstről egy másik levelet is kaptunk, mely így hangzik:

Egy hete múlt el, hogy városunk képviselőtestületének 13 tagja megtalálta a polgármesteri szék számára azt a jelöltet, aki egyik lapársunk szerint európai látáskörével, nagy tudásával egyedül van hivatva arra, hogy ennek a városnak élére állva az ipari és kereskedelmi érdekek teljes ismeretével s azoknak felkarolásával a városból modern értelemben vett nagyvárost csináljon. Azóta, a mint lapunk szerdai számában tudtul adtuk, nem ugyan „irigység, ellenmondási viszketeg, hiúság vagy a béke megzavarására irányzott törekvés“, hanem a jog, mely mindenkit megillet, ki a város ügyei által érintve van, az az aggodalom, hogy a tisztelt lapársunk által egyoldalulag megjelölt irány, városunk ügyét a mindenoldal, nyugodt haladás útjáról bizonyos egyoldalú rohamos, talán árkon-bokron való ugrásba vinné át: mozgásba hozta városunk polgárságát, egész tömegét s élénk megbeszélés tárgyát képezi az a vakmerőség, mely a szabadgondolkodást a felebbi gyanúsító szavakkal akarná elfojtani.

A tömegek zsarnoksága sokszor igazságtalanabb az egyes önkénykedésénél; de ha nem 13, hanem 113

oly barátságosan, elfogulatlanul mosolygott rá, hogy zavarba jött.

— Majd künt az erdőn. — mondta halkan és a negyven éves férfinak egyszerre vérvörös lett az arca, bizonytalan és tétova a tekintete.

Ez a különös lelki állapot körülbelül két hónap óta tarthat, mióta külföldi utazásából visszatért. Eleinte nagyon restelte a dolgot, sőt őszintén és szíve mélyéből megvetette magát érte.

Harminczkét éves korában érte az a váratlan, különös meglepetés, hogy hirtelen apává lett. Egyik unokánévére halt meg s tíz éves leánykáját szívreható bucsuzó levélben reá hagyta. Martosy Ferencz kissé keletlenül vette át az örökséget, de később nagyon megkedvelte a gyermekét. Intézetbe elvből nem adta, nevelőt tartott mellette. Mivel télen a fővárosban élt, néha hónapokon át nem látta Erzsit, de a nagybetűs, görbesoru levele minden héten megérkezett legénylakására és Martosy örömmel olvasta, hogy „én hál’ Istennek jól érzem magamat és a kedves bácsinak is minden jókat kívánok.“

TÁRCZA.

Erzsi.

Martosy Ferencz fel s alá járkált a kerti ablak alatt, aztán tréfás türelmetlenséggel megkocogtatta botjával az ablakot.

— Mi lesz, Erzsi? Az ítélet napig kell reád várnom.

A függöny félre huzódott, egy bájos barna leányfej hajolt ki az ablakon, egyik kezét mosolyogva nyújtotta a férfi felé, a másikkal kibontott dus barna haját fogta össze.

— Ne haragudjék bácsi, öt perc múlva készen leszek.

A férfi megfogta a leány hosszúkás, keskeny kezét:

— Teringette, már egy fél órája rostokolok itt az ablakod alatt.

— Hát akkor eressze el a kezem, hadd menjek vissza, azzal is hamarabb készen leszek.

— Mindjárt, csak azt szeretném tudni, mi a manóért csinósítod magad ilyen nagy gonddal?

— Emberbaráti szeretetből.

— Tessék!

— I enis. Örömet akarok szerezni embertársaimnak, hogy mikor rám néznek, mindig kellemes látványban legyen részük.

— Hallod-e Erzsi, nagyon kiművelődtél mióta oda jártam.

— A bácsi szívemre kötötte, hogy tanuljak . . . de ha nem ereszti el a kezem, hogyan fésülködjem? . . .

— No hát szervusz! De siess!

— Öt perc múlva lent leszek.

Egy negyedóra múlva csakugyan lejött Erzsi kisasszony, fehér ingbluz volt rajta, meg valami szűk angol szoknya, a haja amugy divatosan, egész hátra volt fűzve. Martosy Ferencz egy pár pillanatig figyelmesen nézte.

— Azt hiszem, emberbaráti szeretetből fakadó igyekezeted nem vezetett kárba.

— Azt akarja mondani taian, hogy szép vagyok.

— Azt mondom, a mit hallani akarsz.

Erzsi felnyitotta a fehér csipkeernyőjét és tovább beszélt.

— Szeretnék szép lenni, nagyon szép, hogy mindenki utánam forduljon és megnézzen és aztán nagyon büszke legyen rám, aki szeret . . .

Csak az orrom volna egy kicsit rövidebb, de ezen már nem lehet segíteni ugy-e?

— Bajosan. Ellenben méhetetlen hiúságon talán még lehetett volna. Most már szívemből sajnálom, hogy két héttel ezelőtt elküldtem mellőled a kisasszonyt.

— Hogy és nekem mondja ezt, bácsi, hiszen maga ki nem állhatta azt az affektálós vén perszónát. Nem vette észre, hogy mindig áttört bluzokban járt, mióta maga itthon van?

— Erzsi te nagyon neveietlen vagy.

— Az imént meg azt mondta, hogy sokat tanultam.

— Igen, olyan dolgokat, amihez semmi közöd.

A leány egy kicsit elszomorodott.

— De azért ugye, nem haragszik reám?

— Ostobaság. Nagyon jól tudod, hogy te reád nem tudok haragudni.

— Miért?

— Megmondjam?

— Persze, hogy meg.

Martosy lehajlott, hogy a leány szemébe nézzen, s az oly derűlen,

irányadó egyén jelölte volna meg a jövő polgármesterét, akkor is kötelessége volna a kisebbségnek felismelni szavát, kivívni az igazság diadalát, s mi sem teljesítünk most mást, mint hangot adunk annak a körülménynek, hogy igen enyhű volna, a választó polgárság háromnegyed része nem tartja a 13-asok ítéletét magára nézve elfogadhatónak.

A polgárság nagy tömege felzudal annak hallatára, hogy egy csoport, mérhetetlen nagyraavágásában saját haladásának lépcsőjévé óhajta tenni városunk első tisztviselőjének székét. Ehhez mi kaphatók nem vagyunk. A polgárság nagy tömege a polgármesteri széket nem is kezdő de *bevégezt pályának tekintsük*, hol az élet becsületes küzdelmének rostáján átszűrődött tapasztalatbőség, nyugodt önmérséklés, a teendők mindenoldalu s az erők arányos mérlegelése, ennek a városnak szépen megindult fejlődési útját zökkenés nélkül és csakis a polgárság érdekében irányítjuk. Ez a város az eddigi körülmények vezetése mellett, rövid időn, kedvező körülmények közrehatása által szépen haladt, az egész hazában jó hírnévre tett szert; pénzügyei a nagyterhek mellett is kellőmódon fejlődtek, s a terhek elviselhetetlenné nem lettek. Azt kívánja a polgárság, hogy a kit megválasztunk polgármesternek, abban találjuk fel a város múltjának teljes ismeretét s azt a helyes gondolkodást, mely üres dicsvágyból nem ugrik kísérletekbe egyszerre egy vagy más irányban, a város anyagi erejének mérlegelése nélkül; *hanem épen úgy az ipart és kereskedelmet, mint a kulturális és földmívelő polgárrársaink szükségleteinek teljes összhangban tartásával, az összes polgárság kívánságának meg-*

felelően, a megkezdett uton tántoríthatlan szívóssággal halad előre.

Ilyen jelöltet talál a polgárság *Petró József* személyében, aki a város lakosságának minden foglalkozási körből jövő felkérésére a jelöltséget elfogadni hajlandó s a mint személyesen megismertettük azokat, akik zászlója körül csoportosulnak, ebben a táborban van ez idő szerint a nagy többség.

Szerencsés város, melynek kebelében egyszerre több oly férfi találkozik, aki az önzetlenség, a tudás és arravalóság mértékét oly módon egyesíti; hogy megválasztás esetén, nyugodtan foghat a polgárság kezét, folytathatja tovább a munkát, mert bárki legyen a választott, legnagyobb szükség, hogy a polgárság között meglegyen aztán az egyetértés, nyugalom.

Mondanunk sem kell, hogy lapunk közvetlen érintkezésben lévén a polgársággal, kötelességünknek tartjuk, hogy olvasó közönségünket a további eseményekről azonnal értesítsük.

Referens.

Allami butorszállító vállalat.

Dehogy nem ismered jó magyarom ezt a céget. Sajnos nagy a híre. Nem kell hívní, eljő az magától is, sőt be is jelenti magát jó előre. De menekülni nehezen bírál előle, ha már megérkezését bejelentette, s látogatását sem egyszerűen teszi, fényesen és czifrán öltözött szolgálkával, hangos dobszó kíséretében. Talán mondanunk sem kell, hogy hívják őket másképp.

Adóbehajtó bizottság a neve. Bizonyára nem véletlen az, hogy e jó urak neveinek hallatára szinte borsózik a háta. Pedig lehet, jó emberek ők, csak a hivatások gonosz.

Hány ember éjjeli nyugalma rontották már meg s hány ember existenciáját nyomorították el örökre.

Kétségtelen azonban, az adófizetés senkinek sem a legkedvesebb teendője. Legkivált nem a szegény embereknek, akik az oly nehezen megszerzett pénzüket annyi sok más helyre tehetnék. De hát fizetni kell még ha nincs is, mert hiszen arra való az állami butorszállító vállalat, hogy ott is vegyen, ahol semmi sincs. Elviszi hát a legutolsót is. És mivel nagyon sok helyen teszi ezt, súlyos bajunk ez, s a társadalom nagy gyöngeségének képe.

Az adófizetés sehol sem népszerű intézmény széles e világon, de talán sehol sem nagyobb ellene az ellenszenv, mint nálunk. Aminek nagyon egyszerű a magyarázata is, mivel a nép válla az adótól sehol sem annyira meggörnyedt, mint nálunk. A különfénelél különfélebb adók terhe alatt nyög nálunk a nép s csak rakják hátára az adóknak legváltozatosabb fajait, míg végre mint a tulterhelt állat, a nagy terhektől össze-rogy. És akkor jön az állami butorszállító vállalat, ez a fenséges találmány és megkönyörül a szegény adozaton.

Kevesen vagyunk mi magyarok, de bármely népesebb országgal kiálthatnók a versenyt, az adófizetési összeg magasságának tekintetében. Pedig ez nem a legdicsőbb állapot sem az állam, sem az egyesek részéről. A nagy adó az állam szegénységének tönke, a nagy teher pedig a polgárok elnyomításának hathatós eszköze. Ezen segíteni kellene, és teljes erővel iparkodni ezen csakis a pusztulás felé vivő állapotok megmástitására.

Most már tél van, a nyomor ideje s vele azon idő, amidőn hazánkban

a legszomorúbb állapotok lépnek életbe. Ilyenkor csüggeteg, lassu minden, csak az állami butorszállító vállalatok forgalma élénk.

S ezen segíteni kell, mert segíteni lehet s mert kívánja ezt a társadalom élettereje és az adóhátrálékos polgárok ezreinek helyzete. Segíteni lehet pedig úgy, hogy tekintettel a téllal bejött szűkölködő időkre, az adóhátrálék behajtását a nyár kezdetéig el kell halasztani.

Igy aztán igaz ugyan, hogy az állami butorszállító vállalatok forgalma alaposan csökkenne, de viszont tetemesen növekednék a polgárok nyugalma, és sokkal többen volnának olyanok, akik hátrálékaikat a kedvezőbb időkből megfizethetnék, sőt örömmel tennék. S ez a fő.

UJDONSÁGOK.

Személyi hir báró *Mertens* Károly az új Kassai hadtest-parancsnok, csütörtök este városunkban idözött. A m. kir. 10-ik honvéd gyalogezred tisztika kara a hadtest-parancsnok tiszteletére diszlakomát adott, amelyen a cs. és kir. 65. gyalogezred zenekara hangversenyezett. A hadtest-parancsnok pénteken reggel Egerbe utazott.

Karácsonyi vásár. A Korona nagy termében pazar sátrak alatt angyal szívű hölgyek vásárt tartanak; bájos asszonyok, szép leányok állanak a sátor belsejében, s ezer apró semmiséget árulnak a fényes közönségnek. A vásár a jótékony szent nevében folyik, minden kis portéka, minden egyes fillér egy-egy letörölt könyecspett jelent; a szeretet magasztos ünnepeiből az első óra a szegényeké, a megváltó a szenvedőknek is megszületett. S mire kiürülnek a sátrak, mire a fillér hal-mazzá növekedik, egy csoport szerencsétlen arczáról elsimul a kétségbe-

Mikor egy esztendei külföldi ut után megérkezett, meglepte a nagy változás a mit a leányon látott. Rövid ruhás, lesült arczu, kóczos kis gyermeket hagyott itt és egy szép, sugártermetű nagy leány nyujtotta neki homlokát. Martosy kissé zavartan nézett végig a gyámleányán.

— Mi lesz belőled Erzsi?

— Kisasszony — felelt tréfás méltósággal feltartva a fejét, aztán hirtelen lehajolt és megcsókolta a Martosy kezét.

Ezt rendesen megtette máskor is bucsuzáskor vagy köszöntéskor, a férfi nem talált semmi különöst. Végre is igazi, édes jó apa volt a leánynak nyolcz év óta. Most azonban idegesen visszarántotta kezét és hangosan rászólt a leányra:

— Ne bolondozz, Erzsi, tudod hogy nem szeretem,

Majd hirtelen, minden átmenet nélkül megkérdezte

— Hány éves vagy?

— Hiszen tudja?

— Elfelejtettem.

— Hát olyan keveset gondolt rá m?

— Gondoltam, de mint gyermekre.

— Tizennyolcz éves vagyok bácsi.

A férfi elhallgatott. Valami kínos zavar fogta el lelkét, megszegyelte

magát miatta és elfordította szemét a leánytól.

Két hónap óta vivódott így magával. Néha úgy érezte, hogy kötelessége szökni a leány közeléből, máskor meg arra gondolt: Minek szökném? Hátha ő is . . . Negyven éves vagyok s ez nem elég idő arra, hogy az eset teljesen ki legyen zárva. Ugyan mi is egy ilyen gyermek szívében a szerelem? Egy kis kíváncsiság, egy kis vágyakozás. . . Rajtam áll, hogy azzá formáljam elkét, amivé akarom.

De azért napról-napra halasztotta elhatározását.

Most, hogy kint voltak az erdőben, la leány leült egy csonka tatorzsre a férfi ledobta magát a füre és úgy nézett fel a leány arczára.

— Mire gondol, Feri bácsi?

— Mire? — mondta a férfi.

hirtelen elhatározással — hát csak eszembe jutott, hogy mit szólnál te hozzá, ha asszonyt hoznék a házhoz?

A leány előre hajolt:

— Meg akar hazasodni?

— Mondjuk, hogy igen. Nagyon

vénnek tartasz már reá:

— En, dehogy . . . de mi lesz velem, ha maga megházasodik!

A férfinak nagyot dobbant a szíve.

— Bántana téged a dolog, Erzsi?

A leány fejével bólintott:

— Csunyaság, hogy így beszél, de én olyan nagyon boldogtalan volnék . . . Eddig szeretett és jó volt hozzám mindig, de ha idegen asszony jön a házhoz . . . az lesz az első mindenben . . . a maga felesége . . .

A férfi — a legjobb ember szíve is tele van gonoszságokkal — örömmel nézte, hogyan homályosodik el a leány szeme, mindjárt sirni fog . . . lássuk hát azt is.

— De hát az én boldogságomra nem gondolsz, Erzsi?

— A maga boldogsága? Nem is tudom . . . én azt hittem . . . eddig olyan jól megvoltunk így . . . most változtatni akar rajta . . . mi-kor ugyis olyan boldogtalan vagyok.

— Te boldogtalan vagy, Erzsi?

A leány hirtelen felemelte a fejét!

— Nem, — nem is akarok az

lenni . . . én megmutatom neki . . .

engem nem lehet szekirozni . . . én

mar nem vagyok gyermek, igaz-e?

— Persze hogy igaz, de hát ki

ről beszélsz?

— Nem ismeri Tóth Istvánt?

— Az új gazdasági irnokomat?

Hogyne ismerném. Mi bajod vele?

— Utálatos . . . bosszant, gyűlölöm . . .

— A férfi fölállt helyéről.

— Nos?

— Mit akar bácsi?

— Miért nem folytatod?

— Minek folytassam? Elég, ha soha az életben többé nem szólok hozzá. Én azt teszem, a mi nekem tetszik, nekem ő nem paranssol. Es ha átmegyek a tiszteletes urékhoz beszélgetni egy kicsit, neki ahhoz semmi köze, én nem tehetek arról, hogy a fiatal tanár is itthon van. Különben is csak azért mentem, mert meghallottam, hogy ő a városba virágot vitt a doktorék Juczijának. Ő meg azt mondta, hogy csak azért vitt virágot, mert én a majálison Szabó Laczinak adtam a négyest, de ez hazugság, be tudom bizonyítani, hogy csak azért mentem el Szabó Laczival, mert . . .

Tovább nem tudta folytatni ezt a felelete bolonyult történetet, kínos, keserves zokogásra fakadt.

A férfinak azonban elég volt ez is. Mintha tíz esztendőt vénült volna e pár perc alatt, ott állt lesütött fővel, némán, mozdulatlanul. Nézte a zokogó leányt s arra a huszonhárom éves, csinos gazdasz-

esés, mert a karácsony ünnepe nekik is enyhülést hozott.

S a fölszárított könyvesep, s a megnyugvára változott nyomor nyomán ezer áldás fakad azok iránt, akik e szent napon a szegény emberekről sem feledkeztek meg; akik szeretettel és jószággal siettek enyhíteni a szenvedők baját, s a kiknek szívében könyörület fakadt. A róm. kath. nőegylet Karácsonyi vásárja, a szegények karácsonya holnap, vasárnap tartatik a Korona-szálló dísztermében. Tiszta szívből óhajtuk, hogy a vásár egy sikerüljön anyagiilag, amint azt a magasztos cél s a kath. nőegylet nemes szívű tagjai megérdemlik.

Eljegyzés. Fodor Zoltán magy. kir. honvédfőhadnagy városunk szülötte f. hó 4-én jegyet váltott *Niklász* Ilona kislasszal, néhai *Niklász* István boldvai földbirtokos kedves leányával.

Orvos gyűlés. A borsodmegyei orvos-szövetség ma délután 5 órakor tartja a Seper-szállóban dr. Katona József elnöklete alatt rendes évi közgyűlést.

Választmányi ülés. Borsodvármegye kijelölt választmánya december 8-án hétfőn délután 4 órakor ülést tart baró *Vay* Elemér főispán elnöklete alatt.

Felolvasás. A „Borsodmegyei Lapok“-nak azzal a hírével szemben, mely a december 7-én délután 3 órára kitűzött felolvasás elhalasztásáról szól, az irodalmi szakosztály elnökségétől vett, tehát egyedül illetékes helyről származott értesítés nyomán tudatjuk olvasóinkkal, hogy az irodalmi szakosztálynak december 7-én, délután 3 órára hirdetett felolvasása a kitűzött időben megtartatik. Dr. Tarnay Gyula alispán helyett, kit a felolvasásban körülményei gátolnak, Vértési Sándor főgimnáziumi tanár és az irodalmi bizottság tagja olvas fel. — Vidats János helyett pedig, kinek neve ugy csuszott be a felolvasók közé, hogy a tervezetet készítő bizottság az előtte felmutatott levelen

gyerekekre gondolt. Istenem, hat nem így kellett ennek történni? Ki lehet róla? Hiszen ezek egymáshoz tartoznak, az követne el bünt, Isten és természet ellen való bünt, ki megpróbálná elválasztani őket.

Sseliden megsimogatta a zokogó leány haját.

— No-no, Erzsi most már elég legyen a sirásból... Bizony Isten, szégyelném magam ha ilyen nagy leány volnék... Majd adok én annak a haszontalan embernek...

— Elküldi? — riadt fel ijedten a leány.

— Igen. Elküldöm hozzád, hogy orjén bocsánatot.

— Én ugysem bocsátok meg, mondta ajkát pittyesztve a leány, ma nem is törődöm vele és ha maga meg házasodik... t.

— Én nem házasodom meg. Csak tréfáltam veled az imént, boszantani akartalak, mint Tóth István.

— Ne beszéljen többet róla — mondotta gögösen felvetve fejét a leány — a nevét sem akarom hallani.

Majd pár percnyi hallgatás után halkán zavartan hozzátette:

— Még ma felküldi hozzám ugy-e?

— Még ma, Erzsi.

Lengyel Laura.

egy más név helyett tévedésből az ő nevét olvasta, Kiss Lajos főgimnáziumi tanár lesz szíves felolvasni. Fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére is, hogy az irodalmi szakosztály néhány buzgó tagja abban állapodott meg, hogy a tervezetben előre meghatározott időben megtartja a felolvasásokat, még akkor is, ha a felolvasásra kijelöltek közül egyeseket körülmények magukra önként vállalt kötelezettségek teljesítésében gátolnának.

Nyilatkozat. Alólírottakézzel kijelentjük, hogy a „Szabadság“ f. hó 3-iki és a „Miskolczi Napló“ f. hó 4-iki számában megjelent kölcsönös nyilatkozatokból kifolyólag, dr. Kürcz Jakab ur és dr. Kovács József ur között felmerült becsületbeli ügy a mai alólírott napon, a lovagiasság szabályai szerint elintéztetett.

Kelt Miskolcson 1902. év. decz. 4.

Dr. Kürcz Jakab ur megbizottai: Dr. Nagy Péter, dr. Sugár Gyula.

Dr. Kovács ur megbizottai:

Sugár Ignác, dr. Molnár Gyula.

Ipartestületi bál. Az ipartestület február hó 8-án tartja szokásos bálját a Korona nagytermében, amely mulatság mint minden évben így az idén is egyike lesz a leglátogatottabb mulatságoknak. A rendező bizottság a közeli napokban már megkezdte a meghívók szétküldését, amelyre azzal hívjuk föl a közönség figyelmét, hogy meghívók iránt az új ipartestületi iroda intézkedik.

Elragadták a lovak. Bartus Vincze Sajó-Kazinczi gazda a vásárra igyekezett Miskolcra. A vám alatt a lovak megbokrosodtak valamitől, s elragadták a kocsit, mely egy mértőldet jelző köhöz vágódva fölborult. A kocsiban ülő gazda pedig oly szerencsétlenül borult az árokba, hogy fején és vállán súlyos zúzódásokat szenvedett.

Akinek három felesége is van. A zilahi rendőrség megkeresésére a miskolczi rendőrség letartóztatta *Bánd* József balassa-gyarmati születésű bognárségét. *Bánd* Józsefnek egy hamis munkakönyv s három elhagyott asszony terheli a lelket, akikkel a különböző városokban törvényesen megesküdt, s akiket aztán rövid idő múlva faképnél hagyott. Legutolsó feleségével Zilahon esküdt meg, azért legelőbb ott fogna számolni vele, s azután következik a másik két feleség.

Tolvaj szerető. *Katic* Mária cselédleány tegnapielőtt panaszt tett a rendőrségen, hogy a „völegénye“ feltörte ládáját, abból két aranygyűrűt és hatvan korona pénzt ellopott. A hűtlen völegényt most a rendőrség keresi, míg a megcsalt szívű leány új völegényt keres.

Bajusz tragédia. *Pruger* István és *Fal* Antal egy helyen szolgáltak mint kocsisok. Sőt annyira jó barátok voltak, hogy ketten tartottak egy szeretőt. A leány azonban egy szép napon elhidegült. *Pruger* iránt, s *Fal* Antalt szerette kizárólag, mert neki szebb bajusza volt. *Pruger* erre pokoli bosszút gondolt ki; mikor egy csendes éjjel *Fal* békésen feküdt, lenyikkantotta a fél bajuszát. A megcsufított *Fal* borzalommal látta másnap reggel szépségének árva maradványát, s dühében úgy vágta vasvillával fejbe *Pruger* Istvánt, hogy az eszméletlenül esett össze s a mentők szállították a kórházba. A dühös *Fal* Antalt pedig a rendőrség letartóztatta.

Rendőri hírek. A hirtelen beállott hidegekkel egyidejűleg megszapordott a lopási és betörési esetek

száma is. Minden nap lopásokról kapunk értesülést. S míg a rendőrségi hivatal nyugodtan jegyzékbe veszi a folyton szaporodó bejelentéseket, a károsult feleket azzal az üres biztatással nyugtatva meg, hogy az eljárást majd megindítják. A polgárság, s az adófizető közönség érdekében arra kérjük Miskolc város főkapitányát, a maga hatáskörében is sürgősen intézkedjék az iránt, hogy a rendőrség kettőzött éberséggel örködjék a téli hónapokban a hőbiztonsági állapotok fölött, s utólagos biztatás helyett inkább előzetesen akadályozza meg ez apró tolvajlasi eseteket.

— **A kath. nőegylet karácsonyi vásárjára** készülő hölgyek figyelmébe ajánlom a ma érkezett mesés szép, erre az alkalomra megrendelt **batist és grenadinokat.** *Barta Jenő* divatruháza Miskolc.

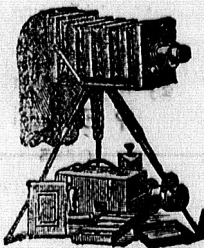
x Kiváló finom, naponta friss édes töltött vegyes apró teasütemény kilogrammja 2 forintért a legnagyobb választékban a **Megay Róbert** cukrászdájában kapható Miskolcson a hol dus választék van **színházi bonbonokban és cukorkákban.**

x Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy helyben. **Zsolcai kapu 30. sz. alatt**, a gróf Schönborn-Buchheim Ervin ömeltősága **Podheringi sörfőzdéjének főraktárát** házi kezelésben a mai naptól kezdve megnyitottuk. Főtörékvésünk oda fog irányulni, hogy a tisztelt vevőközönségnek minden irányban, ugy a sör minőségével, valamint pontos és lelkiismeretes kiszolgálásával, teljes megelégedését megnyerhessük. A sörárak a következők: 1 hektoliter prima dupla márcziusi sör 33 K; 50 üveg 5-10 literes dupla márcziusi sör 9 K 15 fill., 50 üveg 6-10 literes dupla márcziusi sör 11 K, helyben, házhoz szállítva. — A nagyérdemű vevőközönség becses partfogását kérve maradok, teljes tisztelettel **gróf Schönborn Buchheim Ervin főraktárnak gondnok: Nitsch József.** — (Telefonszám 188.)

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészeknél

Miskolc, Városháztér 20

művészi kivitelű **fényképek készülnek.**

Mindennap este 6 óráig. (Hasötét van, műfanyél.)

Műkedvelők részére friss **vegyszerék és száraz lemezek** kaphatók.

Tea, rum, cognac,

kétszer tisztított **spiritus, likőr- és rum essenciák** legkitünőbb valódi minőségben.

Fenyő-illat s más szoba-illatok. — Valódi **csukamájolaj**, fehér 1 K 20 f., sárga 1 K.

Illatszerek, pipere-szappanok nagy választékban.

SZABÓ BÉLA

pipere-szappangyáros győgyárú s illatszerezletében **Miskolcson.**

— **Legujabb téli női ruhakeletés** és más divatrua cikkeket legcélszerűbb **Braunfeld Sándor** nri és női divatruházában (Széchenyi-u. 49.) beszerezni, amennyiben ez az egyedüli hely, hol a legszorosabb **szabott ár** minden egyes cikkben láthatóvá van téve és a tulajzetés és alku teljesen ki vanzárva.

Krónika a hétről.

Lantos vagyok. De lantomról nem édes szerelmi dal, nem a régen le-tűnt idők hős költeményei sirnak, hogy megejtsék vele a hallgató szívét; én a tegnapiak vagyok a krónikasa, a tegnapi kis embereiről s kis eseményeiről énekelek.

Álarczban vagyok, hogy föl ne ösmerjenek; de az álarcz alól hi-üz szemekkel figyelem ezt a szörnyen kicsi, kavargó hangya fészket, a mit világnak hívnak.

Ki vagyok? nevem nincs. Honnan jöttem? nagyon messze föld-ről! S készülök is mihamar tovább, ide csupán megpihenni jöttem, s ha kinőnek újból szarnyaim, akkor ismét messze emelvek.

Mi vagyok? egy vihar-verte, zápor-tépte szegény hegedűs. Az élet zivatara lehangotha a lantom hur-jait, azóta szöli olyan éies, metsző-éies hangon.

Pedig még csak nem is olyan régen ezer édes érzés volt szívem-ben; lelkemből száz szivarvany szín fakadt és a lantom arról zengett csodás szép regeket. Am a vihar letarolta rózsás almaidat; s a bűbajos tarkasagu hangulatokból, s az ezer színű erzesekből nem marad más, csak a guny és hitetlenség.

Ámbar hatalmas fegyverek ezek is, ha nem is oly csillogó szépek mint a régiek. De talán jobbak még amazoknál is; mert ezek nem hagynak cserbe, elkísérnek egész a síromig.

Regémre jól figyeljete. S ha homor tükrömből tótágast állva lát-játok az eszményképeket, ne enge-met okoljatok ezért, csak önmaga-tokat. Magasra ti emeltek a hiru hielgőt; az üres fejűt, ha kedvetek szerint szöli, ti istenítitek. Nagynak gondoltok ezer olyan dölögöt, a mik egészen kicsinyesek; önzetlenséget, tiszta érzést mindég ott keresek, a mikben hiúság vagy hitvány önzöd erdek a mozgató erő. Bálványt ke-restek minden bab-kóroban; szent jelszónak veszte minden üres frá-zist.

Jól figyeljete. Megmutatom nek-tek mindezeknek a másik oldalát. Megmutatom az igazi arzat annak, a ki kifésülve, ünnepi prózában áll mindennap eléd; elédbe tárom az ideáljaldat, a miknek igaz értékét nem is ösmered; lerántom a csillogó fátyolt, a mi legtöbbször vigyorgó torzképet takar, s ha úgy tetszik, hát szívied meg mesémet, de ha úgy tetszik el is feledheted.

Nem lehetek semmivel sem aktuá-lisabb, mint a régen vajudó polgár-mester választással. Mondok tehát erről egy mesét.

... Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy város. Ebben a városban negyvenezer ember lakott s e negyvenezer ember között mégis évszámra kerestek egy polgármesternek valóit. Mert a régít egy nagy tisztségbe emelték föl; annyira nagyba, hogy ott ez a szegény nem is bírt munkakört találni magának. De kénytelen volt ott maradni mégis, mert a bölcs polgárok ezt így találták jónak.

Uj polgármester kellett tehát. Némelyek öreg podesztat kivantak,

de nem akarták ezt a többiek; mások ifjabbat, egy harmadik rész modern embert akart; volt aki azt akarta, hogy a polgármester trévallér legyen, a másik ellenben olyan után vágyott, aki harangot is tudna önteni. Egy nagy pártnak csak katolikus kellett, a másiknak meg pláne mohamedán; egy rész olyat akart, aki szakállt visel, másoknak ismét, aki hintón jár. Szóval minde nekinek volt valami kívánsága az új polgármester személye iránt; s így történt, hogy a város évszázadon keresztül fej nélkül maradt.

Egyszer aztán mégis is szerencsések akadtak. Találtak egy embert, aki nem ajánlotta tel. fűdőveit magát a fórumon a felséges nép kegyébe; a ki nem a piacci nagyságok közül való, de a mély tudás s a komoly munka embere volt.

Ezzel az emberek mentek a harcba. Hogy mi lett a harcz vége, azt majd legközelebb fogom elmondani.

Mondok más mesét, hogy hogy lehet ma baj nélkül megélni. Hogy hogy kerülhetsz párbaj, pletykát, tyuk-pört, nyilteret és újság-kiátkozást.

Legyél mindig sima. De diplomatikusan sima legyél akkor, ha közterén mozogsz. Leszidhatod az ellenfeledet a sárga földig is, csak finoman mond neki; az igaz mondást kerüld, vagy burkold olyan mezbe, a mi eltakarja annak lényegét. Meggyanusíthatod őt bátran akármivel; ha úgy tetszik, még meg is fojthatod, csak arra legyen gondod, hogy keztűs kézzel tedd, s így eikerülhetsz minden veszedelmet.

S ami fő, az újságcsinálókka légy jó barátságban, mert azok szörnyű mód hatalmasok. A hírlapírónak minden szabad; lehet bíró az ő saját ügyében: kiátkozhat, ha gorbén néztél rá; doronggal üt, ha gondolatban bántod, s ha megsértetted, pellengére állít.

Legalább is nálunk így szokás. A az első litkos jelle összeül az inkvizíció; s kihallgatás nélkül elítélnék, ha bármelyik panaszt tesz ellened.

Nálunk most gyakran ítékeznek, vigyáz tehát nagyon. Mert jaj neked, — ha bar csak gondolatban — de megsérted a legkisebbet is; jajjogni kezd a megbántott legény, s a jajgatásra össze ül a cseh és úgy elverik a hatádon a port, hogy unokád is pirulni fog belé.

Tehát vigyáz! mert nálunk minden újságíró szent és sérthetetlen.

Tudok mesét egy éjjeli párbajról is. Két nemes lovag úgy találta egyszer, hogy kettőjük számára kicsiny ez a föld; egyikök teljesen fölösleges a görbe sárteken, döntsön tehát a sors, hogy élve ki maradjon. Egy szombat éjjel éjjeli órájára tüzték ki a halalos tusát. Mind a két vitéz pontosan jelent meg kíséretével a lovagi tornára, a melyre az éjjeli párbajok ós hagyományja szerint valamennyien stilszerűen öltözöttek. Hőfehér lepelben voltak a segédek, skarlát-vörös dreszben az orvosok; a családi színekbe öltözött inasok a keresztben végződő fátylakat tartották, s egy csuklyás vén komorna a két lovagot staf-frozta fülög feketebe.

Egy, kettő, három, négy... a vén kakukos óra tizenkettőt ütött, mire a két lovag kiállott a placzra.

Dramai jelenet volt: a néma csendben nem hallatszott más zaj, csak egy-egy rövid fogvaczogás.

S aztán villámlott a penge, csatogott az aczél s megkezdődött a párvialad.

Nehogy azonban a hosszas részletezéssel nagyon fölszázzam az olvasó türelmét, sietek mesémet bevégezni.

Az első éjjeli párbaj végeredménye: tizenhárom csöpp vér és három centiméternyi angol flastrom, a mi a sebre ragasztódott; no meg a kirapartott lovagi becsület.

Ennek az éjjeli párbajnak különben a legrémesebb epizódja a párbaj-költség volt. Rémes volt még a hire is, meg a kinézése; ellenben a vitéz torna lefolyása már derűsebb volt.

Nem mesélek* tovább. Gondolni keli a holnapra is. De ha egy hét múlva ismét találkozunk, akkorára ismét akad egy két kis regém.

Színház, művészet.

Kedden „Ocskai brigadéros”, szerdán az „Államtitkár Ur”-at. csütörtökön pedig ismét a „Modellt” láttuk.

Az előadott három darab közül az „Államtitkár” bemutató előadás volt. Ez a finom francia bohózat ez alkalommal legelőször előadva a miskolci színpadon; de mint minden Víg-színházról érkezett darab, úgy ez is gyenge fogadtatásra talált nálunk.

Mert ezek a darabok csak nagy városba valók, ott ennek a borsós zsánernek egy külön, hozzá nevelt közönségük van; kis városban irtóznak a pikantériáktól, vagy legalább is a színpadon előadva nem szeretik. Már pedig az államtitkár urnak hamis még a zuzája is; s mikor szép asszonyt fogad az államtitkár ur, a discret inas megfordítja a közönség magasztos komoly szobrát, nehogy a szobor is pirulni legyen kénytelen.

Főfigyelmre méltó az elmúlt színi estéről az is, hogy *Hidvégi Ernő*, az új drámai hős és *Alányi Aranka* mint drámai szende, szintén ezeken az előadásokon mutatkoztak be. A *Hidvégi Ernő* szerződtetését kiváló szerencsének tartanánk a társulat részére; ámbár ez idő szerint nem bizonyos, hogy csak vendégszerepelt fog-e hozzánk járni, vagy állandóan nálunk marad ez a nagy kaliberű művész.

Az előadásokról nem sok jót mondhatunk. Azok a szegényes kiállítások s az az általános készületlenség, mely nálunk minden egyes előadást jellemez, oly bántó módon le sir minden darabról, hogy egy-két szereplő minden igyekezete sem képes megmenteni az illuziót, s a darab sorsát. Minden darab csak éppen hogy lejátszódik; de hogy valami magasabbat látnánk, hogy valami finomabbat kapnánk legalább hébe-korba, arra nincs esély.

A sok színtelen, szürke alak közül messze kimagaslott *Miklósi Iona* asszony, akár az Ocskaié, akár a

merész özvegy Zuzán-szerepében. Pompásak voltak Ocskai brigadérosban *Rajs Ödön* és *Horváth Kálmán*; s állandó derűtségben tartotta a közönséget, *Bogyó Zsiga* a Bottguett szerepében.

A Modellben *Horváth* és *Cseőreg* aráltak megérdemelt tapsokat, s *Sziklai* és *Tábori* értek el helyelközrel kis öszinte elismerést. A közönség azonban a hölgyek mellett már vágyik *Haller* Irmát látni, akit érhetetlen okból már vagy egy hónapja nélkülözünk a lámpák előtt. S mi értjük a közönség kívánságát; mert anélkül hogy összehasonlításba bocsátkoznánk, *Haller Irma* mégis *Haller* marad.

CSARNOK.

A Hortobágyon.

Leírta: *Simon János*.

(Folytatás.)

Módomban lett volna egy alkalommal szalonna-tepertőben pirított, apró metélt marha-tőgyből készült „kösnye”-n is lakomáznom, melyből azonban egynél több harapást udvariasságból sem volt hajlandó befogadni a finnyás természetem.

A számadó hívására egynéhányan lekuporodunk a tűz mellé és fogyasztjuk a borlevest a szűr ujjában megtörölt aczélkanalak segítségével. Jó szíveit adják: jól esik. A szegény magyar ember örömet megsosztja vendégével, a mi je van. Tíz napig tartó alföldi kóborlásom alatt ne adja Isten, hogy szépszónál egyebet elfogadtak volna tőlem viszszo szolgálat fejében. Bezzeg a gazdag főváros lakosságánál nem igen lehet felismerni ezt a szép magyar jellemvonást.

— Hát csak szép dolog a fiatal urtól — mondja a középidőjűnek látszó, élénk tekintetű számadó — hogy nem sajnálta a fáradságot, bennünket felkeresni. Hej, a régebbi időben sok vándorló diákleány megfordult erre, de bizony ma már esztendőkönn át alig vetődik ki egy-kettő Debreczenből, azok se igen jönnek a csárdánál tovább.

— Már csak illő dolognak tartottam egy magyar diákhöz, feleltem neki, hogy magyar hazánknak ezt a nevezetes vidékét meglátogassam; hogy színről-színre lássam azt a helyet, a melyet *Petőfi Sándor* olyan szépen megverselt. Nem is bánom a cselekedetemet, — pedig nem macskarugás ide Patak városa. Sokszor megpaskolt az eső, míg ide gyalogoltam, mert csak így diákos és így tanulságos az utazgatás; meg is szonjuhoztam néha-néha, a hol egy kicsit távolod estek egymástól az utszéli csárdák (mint pl. Szabolcsban a Nyulás — a Kótajnál levő régi Török-szakad csárda ma már dolányosok lakása. — Hadhá-

zon innen a Dugó, Debreczen jövet a pusztán a Látókép, Kadar. Mégis életem legszebbjei közé számítom ezeket a napokat, a melyeket most az alföldön való bolygásban töltök.

A gulyás és bojtárjai készsége adnak választ hozzájuk intézett kérdéseimre. Nem találják különösnek hogy életmódjuk, szokásaik ir nadrágos ember léttemre érdeklőd tanusítok.

De most már czihelődni kezd bizottság hazafelé; két utitársammal ismét arra a kocsira ülünk, mely ide hozott bennünket. Megdul a karaván. Uti tervünk: nyug felé az óhádi pusztán levő „czi ménes” mellett elhaladva, visszakerülni a Hortobágyi-csárdába.

Verőfényes meleg idő van. A sz mely így tavasszal vadul fűvölt szokott gyakorta végig nyargalás az akadálytalan térségen, most l gyan susogó szellővé csendesült.

A délibáb, melyben tegnap dé előtt is volt szerencsém gyönyöködni, midőn a *Filip János* gulya számadó tanyájáról jöttem, ma me kprázatosabb játékával köti figyelmünket.

E nekedett hangulatban folytatja az utat a „czi ménesig”, a h is leszálunk a kocsikból, hogy közvetlen közelről nézhessük meg tarka paripákat. A bizottsági tagok majd mindenikének van közöttü sajátja több-kevesebb számban, melyeket most látni akarnak.

(Folyt. köv.)

Törvénykezés.

Esküdtzéki tárgyalás.

II. nap.

Simkó József és *Kékedi József* kisgyőri suhanczok 1901. aug. 18-án egy-egy vadászfegyverrel orvvadászás céljából a kisgyőri erdőbe indultak. Elérvén az erdő szélét ott két előttük haladó talmudista névszerint *Klein Jenőt* és *Cziner Hermant* pillantották meg, a kiknek látása nyomban eszükbe jutatta a két szerencsétlenről ez időtájt Kisgyőrben elterjedt ama balga hitet, hogy ezek az éppen beszentelés előtt álló új miskolci zsidó templom felavatásához szükséges keresztény leányvér beszerzése végett keltek vándorutjokra.

Vér, vért követel, gondolták és rövid tanakodás után tényleg megfogamzott bennük ama szörnyű gondolat, hogy inkább a két zsidó pusztuljon, mint ama keresztény leányok, kiknek verét venni a két vándor hívatta van.

Nagy karácsonyi alkalmi vétel!! Mélyen leszállított árak!!

November hó 30-tól december hó 31-ig raktáramon levő — már az idej ujdonságok is — összes női divatkelmék, selymek, flanellek és barchettek mélyen leszállított árakban kaphatók. Szőnyegek és függönyök minden elfogadható árban. Karácsonyi ajándéku ajánlom a n. é. hölgyközönségnek selyem- és gyapju-blusaim különlegességeit. — Czelom a leltározás miatt a nagy készlet csökkentése.

Tessék meggyőződni!

DANCZ JÓZSEF divatáru-üzlete Lyon városához.

Elhatározásukat a tett követé és kezükben lévő puskából egy-egy lövényt röpítették a két szerencsétlen Almudista felé, kik közül Klein Jenő Simkó golyója által fején találva a helyszínén lehelte ki életét nélkül hogy egy kézmozdulattal is ár, de tiltakozhatott volna a po- aból időszakonként megifjuidó Phoerux" — a ritualis vérvád llen.

Ez ügyben e hó 2-án tartatott meg az esküdtzéki főtárgyalás, a melyre mindkét vádlott, kik közül Simkó József jelenleg katona Bosziában, megjelent.

Az esküdtbiróság tagjai voltak Poós Endre kir. táblabíró elnöklele, látta Geöcze Bertalan és Hudák Andor kir. törv.-széki bírák. Jegyző: Pétery Bertalan kir. törv. jegyző.

A vádat Bulyovszky Gusztáv kir. ügyész képviseli, a védelmet dr. Konez Miklós és Bodnár Dániel ügyvédek látták el.

Esküdtek gyanánt kisorsoltattak: Erdős Aladár, Fantali János, Hosszszufalussy Gyula, Papp István, Cserer Ferencz, Fáy Kálmán, Passuth Gyula, Popper Károly Pátzauer Sámuel, dr. Zubriczky Dénes, dr. Schwarcz József és Eötvös Lajos.

A bizonyítási eljárás befejezése után Bulyovszky Gusztáv kir. ügyész hosszabb beszédben a vádlottakat a Btkv. 279 §-ába ütköző szándékos emberölés büntetésében kérte bűnösöknek kimondani, míg vele szemben dr. Kontz Miklós és Bodnár Dániel védők hatásos védbeszédük nem látják beigazoltnak, a szándékos emberölés vádját és arra kérték az esküdteket, hogy védeczeik csak halált okozó súlyos testi sértésben mondassanak ki bűnösöknek.

A perbeszéd megbeszédése után az esküdtek rövid tanácskozás után meghozták verdiktjüket, melyet az esküdtek főnöke, dr. Schwarcz József ügyvéd hirdetett ki.

E szerint az esküdtek Simkó Józsefet és Kékedi Józsefet a szándékos emberölés büntetésében mint tettest, illetve bűnrészt 7-nél több igen szavazattal bűnösöknek mondták ki, amely igazmondásuk alapján az esküdtbiróság Simkó Józsefet mint tettest a Btkv. 92 §-a alkalmazása mellett 5 évi fegyházra, míg Kékedi Józsefet 8 havi börtönre ítélte el.

Az ítéletben a kir. ügyész megnyugodott, míg vádlottak és védők az ítélet ellen semmisségi panaszszal éltek.

III. nap.

E hó 3-án tartatott meg az V. ciklus utolsó esküdtzéki főtárgyalása Balázs Lajos hiba arlói születésű gazdaember ellen, aki a vádirat szerint f. év január 28-án éjjel régi haragosának Várad Ferencnek akkor éppen lakatlanul álló házat felgyújtotta, miáltal ennek 200 korona kárt okozott.

Az esküdtbiróság a következőképen alakult meg: Elnök: Ortway Miksa kuriai bíró. Szavazó bírák: Hubay Andor és Hekkel Károly törvényszéki bírák. Jegyző: Pramer Gusztáv.

A vádat Bulyovszky Gusztáv kir. ügyész, a védelmet dr. Sugár Gy ul ügyvéd látta el.

Esküdtek gyanánt kisorsoltattak: Dr. Szentpály István, Cserer Ferencz, ifj. Kohn Ignác, Erdős Aladár, Fáy Kálmán, dr. Kőszegi Armand, dr. Holländer Gusztáv, Glasner Géza, Lovich Barna, Hesz Miklós, Papp István, Pataky Sándor.

Vádlott kihallgatásakor tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, de a kihallgatott tanuk egyrésze bár igen ingadozóan és több körülményre nézve egészen eltérően, némileg igazolták a vádlott bűnöségét, a mennyiben azt állították, hogy az égő háztól szaladó emberben vádlottat ismerték fel.

Bulyovszky Gusztáv kir. ügyész a vádat vádbeszédében fenntartotta és vádlottat gyújtogatás büntetésében bűnösnek kimondani kérte. — míg vele szemben dr. Sugár Gyula védő hatásos védbeszédében azt fejtegette, hogy a vádbeli cselekmény a beszerzett bizonyítékok alapján meg nem állapítható és ezért védecze felmentését kérte.

Az esküdtek rövid tanácskozás után meghozták főnökük, dr. Holländer Gusztáv által kihirdetett, verdiktjüket, mely szerint vádlott bűnöségét meg nem állapították, mire az esküdtbiróság vádlottat az ellene emelt vád és következményei terhe alól felmentette. Az ítélet jogerős.

Nyilt-tér.)*

Jegyzőkönyv.

Felvételt Miskolczon, 1902. évi december hó 4 én, a miskolczi ipartestület helyiségében. Jelenlévők az alólírottak.

*) Az e rovat alatti közleményekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Alólírottak összegyűltek azon czélból, hogy a Gagyi Samu tanár ur és a Karla Bertalan ur, testületi elnök között felmerült ügyet békés, mindkét fél egyéni tisztességét és reputációját megóvó módon rendezzék. Alólírottak mindenekelött megállapítják, hogy úgy Gagyi Samu tanár ur, mint Karla Bertalan ur a közöttük felmerült vitás ügyben teljes jóhiszeműséggel jártak el. Az előttünk személyesen megjelent felek kölcsönösen kijelentik, hogy a multban felmerült vitás ügynek vége vetnek, egymással szemben folyamatba tett bírói és bíróságon kívüli bármilyen eljárás beszűntetik és jövőben sem fognak a felmerült vitás ügyben egymás ellen eljárni és egymásnak ezennel békejobbot nyújtanak. Ez utóbbi is előttünk megtörténvén, a nevezett urak között felmerült ügyet befejeztnek tekintjük.

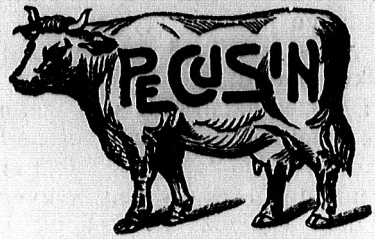
Kelt mint fent.

Gagyi Samu s. k.,
Karla Bertalan s. k.

Pflegler J. Ferencz s. k.,
Putnoki Antal s. k.,
K. Papp László s. k.,
Kócs Sándor s. k.,
Kasza József s. k.,
Sugár Ignác s. k.

Kitűnő sertéshizlalo szer;

kiváló hizlalo szer.

Takarmányótlék minden háziállat részére: ló, bika, ökör, tehén, boronyu, birka, sertés, kecske és szamár, kutya, liba, kacsa és minden fajtájú tyukok részére.

1/2 kilós csomag 1 korona.

4 próbacsomag franko 4 kor.

Hizlalo szer gyár

BÉCS

IX/2. Bleichergasse 6.

Raktár Miskolczon

Dr. Resofszky Emil gyógyszerésznél és Schwartz Edénél.

A selmechányai cipőgyár

legjobbnek elismert téli czipői

bevásárlásra ajánlja

Budapesti raktárait:

Főüzlet:

VIII., Károly-körut 19. szám.

Király-utca sarkán.

Fióküzletek:

IV., Kecskeméti-utca 8.

VII., Kerepesi-ut 32.

VIII., József-körut 73.

Á r a k:

Férfi czipők:

Jó és olcsó fajta, ezugos ... frt 3.50 kr.
Jó és olcsó fajta, füzös ... " 4.—
a legjobb fajta, dupla talpu, téli béllel, füzös vagy ezugos Vizmentes orosz lakk, téli béllel, dupla talpu, ezugos vagy hegymászó ... " 5.50
posztó betétes poroszlakk, vizmentes ... " 5.50
lakk füzös, elegans ... " 5.50
amerikai boxbőr, ezugos vagy füzös, téli béllel ... " 5.50
Valódi Chevreaux minden kivitelben ... " 6.—

Női czipők:

Jó és olcsó fajta, ezugos ... frt 3.50 kr.
Jó és olcsó fajta, füzös ... " 3.50
a legjobb fajta füzös vagy gombos, téli béllel ... " 4.—
Vizmentes orosz lakk, füzös vagy gombos, téli béllel ... " 4.50
Posztó oroszziakk, dupiatalpu ... " 4.—
lakk füzös vagy gombos ... " 4.—
Amerikai boxbőr, füzös vagy gombos, téli béllel ... " 4.50
Chevreaux minden kivitelben ... " 5.—

Óriási nagy választék gyermek-czipőkben a legolcsóbb árak mellett. — Vidéki rendelések a főüzlet utján pontosan eszközöltetnek. — Meg nem felelő árak készséggel kieserítettnek.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO

a budapesti Szénásy divatkelmékből november hó 20-ikától december hó végéig.

ÁRVAI SOMA divatüzletében Széchenyi-utca 50. sz. Seper-szállóval szemben.

Feltűnő olcsó árak!!

Selyem Liberty . . . . . 70 kr.
Osikos blous selyem . . . . . 85 kr.
Fekete selyem . . . . . 85 kr.
Mosó bársony . . . . . 50 kr.

R

emekirók

Képes

Könyvtára

R

emekirók

Képes

Könyvtára

R

emekirók

Képes

Könyvtára

R

emekirók

Képes

Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINCSESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.
szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedés.
Budapest, VI., Andrásy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arczképével.

évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik. Bevezetéscincinek szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy F., Balassa F., Beöthy Zolt., Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszi Gy., Hegedüs L., Hevesi S., Ignóty J., Junius (Zilahy K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négyessy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi F., Riedl Frigyes, Sütősz K., Váczy F., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedüs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangú külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogositott reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Fesaty A., Garay A., Gergely I., Hári Gy., Hegedüs L., Jászai F., Jendrassik F., Karlovicsky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrady A., Olgyai F., Réthi L., Stein J., Székely B., Szlányi L., Telegdy L., Tull O., Udvary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégy kötete már megjelent.

I—II. kötete: Petőfi S. összes költem.

Bevezette: *Ferenczi Z., Neogrady A., Telegdy L. és Tull O.* képeivel.

III—IV. kötete: Kisfaludy S. összes költeményei.

Bevezette: *Junius, Neogrady Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Ödön* képeivel.

V. kötete: Shakspeare Remekei I.

Coriolanus, Othello,

Romeo és Julia. Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. kötete: Molière Remekei I.

A fősvény. Dandin Gy.

A kényeskedők. Botsinálta doktor. Bevezette: *Haraszi Gyula.* Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. kötete: Tóth K. válog. költeményei.

Bevezette: *Endrődi S., Neogrady A., Telegdy L. és Tull Ö.* képeivel.

VIII. kötete: Berzsenyi Dániel munkái.

Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József.* Bevezette: *Váczy János.* Gergely Imre, Mihálik D., Szlányi L., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.

IX. kötete: Madách I. válog. munkái.

Bevezette *Palágyi Menyhért.* Zichy Mihály illusztrációival.

X. kötete: Kossuth L. válog. munkái.

Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arczképekkel.

XI. kötete: Homeros Iliásza.

Fordította és bevezette *Kemenes (Kempf) József.* Preller világhírű illusztrációival.

XII. kötete: Schiller költeményei.

Fordította és bevezette *Dóczy Lajos.* Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. kötete: Tóth Ede munkái.

Bevezette *Váradi A.* Garay Ákos festőművész képeivel.

XIV. kötete: Kisfaludy K. munkái I.

Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József.* Éder Gyula, Hegedüs László, Neogrady Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull Ö. képeivel.

egyes kötetei külön-külön is kaphatók

6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégy kötete 3968 oldal (373 iv) és 255

művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vaskos

kötet. Ára diszkótesben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle**

és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.

BARTA JENŐ Miskolcz

női divat és vászonáruház

Előnyös vétel folytán **alkalmi eladás** december hó végéig.

I. CSOPORT.	II. CSOPORT.	III. CSOPORT.
Duplaszéles ruhakelme... --- --- 20 kr.	Mosó blous bársony... --- --- 58 kr.	1 vég <i>elefánt</i> -vászon 23 mtr. 350 kr.
" angol posztó --- --- 48 "	Gyapju blous flanel... --- --- 48 "	1 " <i>orsó</i> 23 " 4 "
125 cm. széles angol <i>chevtot</i> --- 65 "	Mosó <i>luxor-selgem</i> csikos --- 67 "	1 " <i>rumburger</i> 5/4 sz. 23 m. 5 "
125 " " <i>noppe</i> --- 78 "	Legszebb blous-selymek --- 108 "	1 vég <i>Duna-siffon</i> 5/4 széles 23 méter, női fehéreműtökre... 520 "
125 " " <i>costümkelme</i> --- 67 "	Jó mosó <i>divat-barchend</i> --- 18 "	1 drb. <i>lepedő</i> , egy szélben db.-ja 1 "
125 " " <i>zibelin</i> , leguj. 110 "	80 cm. széles <i>sport-flanel</i> --- 17 "	1 vég jó <i>kanavász</i> 23 mtr. 480 "
125 " " <i>gyászkelmék</i> 58 krtól	Gyönyörű <i>Velour-flanel</i> --- 26, --- 38	1 <i>kávés-abrosz</i> 6 szalvettával 120 "
125 " " <i>homespun</i> --- 73, --- 95, 110, 166.	Szövet <i>barchend</i> --- 30, --- 36, --- 40	1 fehér virágos <i>damaszt teríték</i> 280 "
Angol kelmeiben ujdonságok.	Cosmosi <i>snürl-barchend</i> --- 30-45-ig.	6 drb. szépségi <i>törülköző</i> --- 157 "
		6 " jó <i>portörlo</i> vászonból --- 60 "

IV-ik csoport

60 cm. széles **futószőnyeg** 22, 28, 40 kr.
 60 cm. széles **manila-szőnyeg** 50, 60 kr.
 90 cm. széles **manila-szőnyeg** 60, 80 kr. 1 frt.
 1 nagy **strapa-szőnyeg** 200×300 cm. 1 frt 90 kr.
 1 **Peluche-nyőnyeg** 200×300 cm. 12 frt 60 kr.
Tapestry, peluche-szőnyegek, valamint nagy **szalon-szőnyegek** gyári árban.

1 **ablakfüggöny** 2 szárny szövetből 120-tól feljebb.
Csipkefüggönyök 18 krtól feljebb.
 1 nagy **creton-paplan** 1 frt 90 kr.
 1 finom **cachemir-paplan** 3 frt 50 kr.
 1 finom **selyem-paplan** 9 frt.
 Egy **ágygarnitúra** 2 ágy, 1 asztalterítő 3 forinttól feljebb.

Férfi és női alsó trico ing vagy nadrág drbja 62 kr.

Mesés szép női ing-blousok flanelből 75 krtól, szövetből 1 frt 75 kr., bársonyból 3 frtól és selyemből 3 frt 25.
 Fegyházban kötött női, férfi, és gyermek-harisnyák pottendorfi pamutból 6 pár 150 kr.

Verseny nélküli árak.

Kész női és férfi-fehéreműtök, zsebkendők, gallér és kézelők.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

GUTNÁER és CSER

előbb ERDEY KÁLMÁN
vaskereskedése

MISKOLCZ.
Széchenyi-utca

Vas- és vasárak, kályhák,

szerszámok.

Nagy raktár konyhaberendezési cikkek

és edényekből.

Kitűnő árak!

Szolid kiszolgálás!

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

⊗ Szobafűtésre és háztartási célokra ⊗

a kazinczi szén

a legalkalmasabb.

Megrendelések most már nem a régi címre, hanem hozzám intézendők, mert a **kazinczi kőszénbánya r. t.** miskolczi raktárát a **gömöri pályaudvaron** én vettem át.

Telefon 175.

Kazinczi kőszénbánya r. t. képviselője

FODOR.

HOME MADE!

„Hazai gyártmány“. Büszke jelszava minden angliusnak. Neki nem keli más, csak a mi

HOME MADE!

„hazai készítmény“. Pedig az angol gazdag nemzet. Őt világrészben aratnak az ő javára.

Neki bányászsa kincsét Transzválnak.

Hajói uralnak minden vizeket... és mégis

HOME MADE.

Nem kell csak a honi gyártmány.

És mi magyarok!

Aratunk, de nem a magunk hasznára. Pénzünket elfizetjük németnek bécsi rongyért! Az iparosnak végső reményül megmarad a vándorbot és a koldusbot, de ez aztán

HOME MADE

magyar készítmény.

Ez így nem maradhat!

Támadjon fel a faji öntudat s mutasson ajtót minden bécsi rongynak s ha valamire — talán cipőre — szüksége van, rendelje meg

magyar iparosnál

vagy ha bolti cipőhöz van szokva, vásároljon a

Bőrszövetkezeti Cipő-raktárban

Kazinczy-utca 5. bérköcsi áll. mellett.

Az ott árusított cipő szép, jó, nem drága és hozzá magyar gyártmány!